

MD – 2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, nr. 198

Tel.: 022 24-36-41

Nr. 05/3546 din " 12 " 09 2014

La nr. 19/2 – 387 din 20 august 2014

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii pentru modificarea și completarea Legii nr.66-XVI din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.

Anexă potrivit textului:

- 1) Raportul de expertiză anticorupție - 2 (două) file;
- 2) Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.66- XVI din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al Inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art.73 din Constituție și art.47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art.6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul este elaborat în contextul executării Planului de armonizare a legislației agroalimentare pentru anul 2013, aprobat prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr.16 din 1 februarie 2013 și a Planului de activitate al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare pentru anul 2014, aprobat prin Ordinul nr.51 din 19 martie 2014.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului. Autorul a specificat condițiile care au determinat elaborarea acestuia, principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației în vigoare și referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare. Promovarea proiectului este binevenită și necesară.

Totodată, autorul prevede dreptul uneia dintre autoritățile competente, menționate la alin.(1) al art.34 din Legea nr.66/2008, în condițiile în care există un interes public pentru protejarea unei denumiri de origine, a unei indicații geografice sau a unei specialități tradiționale garantate, de a fi asimilată unui grup care depune o cerere de înregistrare a unei denumiri de origine, a unei indicații geografice sau a unei specialități tradiționale garantate. În nota informativă, însă, autorul nu argumentează necesitatea unei asemenea prevederi și nici nu precizează în ce ar consta interesul public pentru protejarea unei denumiri de origine, a unei indicații geografice sau a unei specialități tradiționale garantate.

Astfel, Centrul susține promovarea proiectului cu condiția luării în calcul a obiecțiilor formulate în prezentul raport de expertiză.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Deși în nota informativă autorul nu a făcut mențiuni cu privire la fundamentarea economico-financiară a proiectului, implementarea prevederilor acestuia nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele deținătorilor dreptului de utilizare a indicației geografice protejate, a denumirii de origine protejate sau a unui drept referitor la o specialitate tradițională garantată. Totodată, promovarea acestora nu este în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sunt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Potrivit prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică plasează pe pagina web oficială, cu cel puțin 15 zile lucrătoare până la examinarea deciziei, anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei care trebuie să conțină: argumentarea necesității de a adopta decizia, termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări, datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

La momentul efectuării expertizei anticorupție proiectul este plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sunt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

La lit.c) alin.(6) art.37 din lege, pct.18 din proiect

**„(6) Pentru ca o modificare să fie considerată minoră, în cazul specialităților tradiționale garantate, aceasta nu trebuie: ...
c) să includă o schimbare a denumirii sau a unei părți a denumirii produsului, sau să schimbe prevederile referitoare la rezervarea denumirii produsului, prevăzută la art. 8 alin. (3) lit. a).”**

Prevederea de la lit.c) alin.(6) art.37 din lege, pct.18 din proiect, face trimitere la lit.a) alin.(3) art.8 din lege, în ceea ce privește rezervarea denumirii produsului.

La rândul său, norma de la lit.a) alin.(3) art.8 din lege, modificată prin pct.6 din proiect, nu conține careva prevederi referitoare la rezervarea denumirii produsului. În schimb, în varianta actuală, lit.a) alin.(3) art.8 din lege, referindu-se la rezervarea denumirii, face trimitere la alin.(2) art.36 din lege care, în prezent, stabilește posibilitatea înregistrării unei specialități tradiționale garantate cu rezervarea denumirii produsului agricol sau alimentar ce corespunde caietului de sarcini publicat, și care a fost exclus prin pct.17 din proiect.

Prin urmare, trimiterea de la lit.c) alin.(6) art.37 din lege, făcută la lit.a) alin.(3) art.8 din lege, este una eronată, deoarece aceasta din urmă nu reglementează careva aspecte legate de rezervarea denumirii produsului, iar alin.(2) art.36 din lege, care în prezent conține prevederi în acest sens, este exclus din lege prin pct.17 din proiect.

Suplimentar, menționăm că Legea nr.66/2008 mai conține prevederi care fac trimitere la alin.(2) art.36 din lege, și anume:

- liniuța a treia alin.(1) art. 38 din lege și
- alin.(1) art. 38 din lege.

~~Recomandarea: La lit.c) alin.(6) art.37 din lege pct.18 din proiect, cuvintele „sau să schimbe prevederile referitoare la rezervarea denumirii produsului, prevăzută la art. 8 alin. (3) lit. a)” urmează a fi excluse.~~

4. Discreții excesive ale autorităților publice

La alin.(41) art.37 din lege, pct.18 din proiect

„(41) Autoritățile competente desemnate de către Guvern, vor notifica AGEPI informația privind anularea, revocarea sau suspendarea dreptului de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate, în termen de 5 zile lucrătoare, din data rămânerii definitive a deciziei corespunzătoare.”

Deși prevederea de la alin.(41) cu care se completează art.37 din lege, pct.18 din proiect, stabilește cazurile în care poate fi anulată înregistrarea, poate fi revocată protecția sau dreptul de utilizare, atât legea cât și proiectul sunt lacunare în ceea ce privește procedura de suspendare a dreptului de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate.

Astfel, în cazul revocării protecției sau dreptului de utilizare este clar că aceasta are loc:

- în rezultatul constatării neasigurării respectării condițiilor stabilite în caietul de sarcini pentru un produs care beneficiază de o denumire de origine protejată ori de o indicație geografică protejată sau pentru o specialitate tradițională garantată, în urma controlului efectuat în conformitate cu prevederile art.33 sau 34 din lege (alin.(1) art.39 din lege);
- în rezultatul solicitării anulării înregistrării sau revocării protecției denumirii de origine, indicației geografice sau specialității tradiționale garantate ori, după caz, a dreptului de utilizare a denumirii de origine sau a indicației geografice de către orice persoană fizică sau juridică care are un interes legitim (alin.(2) art.39 din lege).

În cazul suspendării, însă, procedura lipsește. Cu alte cuvinte, nici legea și nici proiectul nu

prevăd în ce caz se aplică suspendarea dreptului de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate, precum și condițiile care urmează a fi îndeplinite pentru anularea suspendării.

Astfel, fiind împuterniciți de a suspenda dreptul de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate, responsabilii din cadrul autorităților competente nu dispun de o procedură clară în acest sens. Prin urmare, persoanele responsabile vor avea dreptul de a aplica alin.(41) fără criterii clare, adică există riscul apariției unor derogări și interpretări abuzive a normei din partea acestora.

Recomandarea: Proiectul de lege urmează a fi completat cu noi prevederi care să reglementeze procedura de suspendare a dreptului de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate, iar titlul art.39 din lege să fie completat cu cuvintele „sau suspendarea” după cuvântul „revocarea”.

În caz contrar, cuvintele „sau suspendarea” urmează a fi excluse din alin.(41) art.37 din lege, pct.18 din proiect.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sunt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.977 din 23 august 2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr.62 din 19 aprilie 2013, de către

Vadim Gheorghiu
inspector principal, Direcția legislație și expertize anticorupție
10 septembrie 2014

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege pentru modificarea și completarea Legii 66 din 27.03.2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La lit.c) alin.(6) art.37 din lege, pct.18 din proiect „(6) Pentru ca o modificare să fie considerată minoră, în cazul specialităților tradiționale garantate, aceasta nu trebuie: ... c) să includă o schimbare a denumirii sau a unei părți a denumirii produsului, sau să schimbe prevederile referitoare la rezervarea denumirii produsului, prevăzută la art. 8 alin. (3) lit. a).”	Norme de trimitere	Prevederea de la lit.c) alin.(6) art.37 din lege, pct.18 din proiect, face trimitere la lit.a) alin.(3) art.8 din lege, în ceea ce privește rezervarea denumirii produsului. La rândul său, norma de la lit.a) alin.(3) art.8 din lege, modificată prin pct.6 din proiect, nu conține careva prevederi referitoare la rezervarea denumirii produsului. În schimb, în varianta actuală, lit.a) alin.(3) art.8 din lege, referindu-se la rezervarea denumirii, face trimitere la alin.(2) art.36 din lege care, în prezent, stabilește posibilitatea înregistrării unei specialități tradiționale garantate cu rezervarea denumirii produsului agricol sau alimentar ce corespunde caietului de sarcini publicat, și care a fost exclus prin pct.17 din proiect. Prin urmare, trimiterea de la lit.c) alin.(6) art.37 din lege, făcută la lit.a) alin.(3) art.8 din lege, este una eronată, deoarece aceasta din urmă nu reglementează careva aspecte legate de rezervarea denumirii produsului, iar alin.(2) art.36	La lit.c) alin.(6) art.37 din lege pct.18 din proiect, cuvintele „sau să schimbe prevederile referitoare la rezervarea denumirii produsului, prevăzută la art. 8 alin. (3) lit. a)” urmează a fi excluse.

			<p>din lege, care în prezent conține prevederi în acest sens, este exclus din lege prin pct.17 din proiect. Suplimentar, menționăm că Legea nr.66/2008 mai conține prevederi care fac trimitere la alin.(2) art.36 din lege, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liniuța a treia alin.(1) art. 38 din lege și - alin.(1) art. 38 din lege. 	
2	<p>La alin.(41) art.37 din lege, pct.18 din proiect „(41) Autoritățile competente desemnate de către Guvern, vor notifica AGEPI informația privind anularea, revocarea sau suspendarea dreptului de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate, în termen de 5 zile lucrătoare, din data rămânerii definitive a deciziei corespunzătoare.”</p>	<p>Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare</p>	<p>Deși prevederea de la alin.(41) cu care se completează art.37 din lege, pct.18 din proiect, stabilește cazurile în care poate fi anulată înregistrarea, poate fi revocată protecția sau dreptul de utilizare, atât legea cât și proiectul sunt lacunare în ceea ce privește procedura de suspendare a dreptului de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate.</p> <p>Astfel, în cazul revocării protecției sau dreptului de utilizare este clar că aceasta are loc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în rezultatul constatării neasigurării respectării condițiilor stabilite în caietul de sarcini pentru un produs care beneficiază de o denumire de origine protejată ori de o indicație geografică protejată sau pentru o specialitate tradițională garantată, în urma controlului efectuat în conformitate cu prevederile art.33 sau 34 din lege (alin.(1) art.39 din lege); - în rezultatul solicitării anulării înregistrării sau revocării protecției denumirii de origine, indicației geografice sau specialității tradiționale garantate ori, după caz, a dreptului de utilizare a denumirii de origine sau a indicației geografice de către orice persoană fizică sau juridică care are un interes legitim (alin.(2) art.39 din lege). 	<p>Proiectul de lege urmează a fi completat cu noi prevederi care să reglementeze procedura de suspendare a dreptului de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate, iar titlul art.39 din lege să fie completat cu cuvintele „sau suspendarea” după cuvântul „revocarea”. În caz contrar, cuvintele „sau suspendarea” urmează a fi excluse din alin.(41) art.37 din lege, pct.18 din proiect.</p>

În cazul suspendării, însă, procedura lipsește. Cu alte cuvinte, nici legea și nici proiectul nu prevăd în ce caz se aplică suspendarea dreptului de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate, precum și condițiile care urmează a fi îndeplinite pentru anularea suspendării.

Astfel, fiind împuterniciți de a suspenda dreptul de utilizare a denumirii de origine protejate sau a indicației geografice protejate, responsabilii din cadrul autorităților competente nu dispun de o procedură clară în acest sens. Prin urmare, persoanele responsabile vor avea dreptul de a aplica alin.(41) fără criterii clare, adică există riscul apariției unor derogări și interpretări abuzive a normei din partea acestora.